

Μήνυσις, ἀγωγή εἰς δικαστήριον ἐνθ' ἄν.: Ἐπῆγεν ἔς σὸν ἀγκαλετὸν (διὰ τὰ κάμη μήνυσιν) Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. Συνών. ἀγκάλεμα, ἀγκάλια (II).

ἀγκάλετος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγκαλετός < ἀγαλῶ τοῦ ἀρκτικού α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ καταγγεληθεὶς εἰς δικαστήριον καὶ γενικῶς ὁ μὴ καταμηνυθεὶς εἰς τινα διὰ πρᾶξιν κολάσιμον.

ἀγκαλεχτέας ὁ, Πόντ. (Κοτύωρ.) Θηλ. ἀγκαλεχτοῦ Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαλῶ.

Ἀγκαλεστής, ὁ ἰδ.: Πολλὰ ἀγκαλεχτοῦ θαγατέραν ἔεις! (πολὺ ἀρέσκει εἰς τὴν θυγατέρα σου τὰ μνηύη).

ἀγκάλη ἡ, πολλαχ. καὶ Καππ. (Φάρασ. κ.ά.) ἀγάλη Θήρ. Κρήτ. Νάξ. Σύμ. Σύρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά. ἀγκάλ' Καππ. (Ἀραβάν.) κ.ά. ἀγκάλ' Μακεδ. (Πάγγ.) ἀγάλ' Ἰμβρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Σκόπ. κ.ά. ἀγκάλα Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) ἀγκάλε Καππ. (Φάρασ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἐγκάλα Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κοτύωρ. Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἀγκάλη. Ὁ τύπ. ἀγκάλα, ὅθεν ἔπειτα ἀγκάλε κατ' ἀναλογικ. ἐπίδρασιν τοῦ ρ. ἀγκαλᾶζω, τὸ δὲ ἐγκάλα προσέλαβε τὸ ε κατ' ἀναλογ. τῶν παρωχημένων χρόν. τοῦ ρ. ἐγκάλαζα, ἐγκάλασα καὶ ἐγκαλᾶσκουμ'νε, ἐγκαλᾶστα.

1) Ὁ κεκαμμένος βραχίων ἢ οἱ κεκαμμένοι βραχίονες, δι' ὧν περιβάλλει, ἐναγκαλίζεται τίς τι σὺνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κρώμν. Οἰν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἐπιασέν το ἔς τὴν ἀγάλην τῆς Σύμ. Βάνω σε ἔγὼ ἔς τὸ ἀγάλες μου Κρήτ. Βάο' τὸ μωρὸν ἔς τὴν ἀγκάλην σου Κύπρ. Ἐπῆρα τὸ μωρὸ ἔς σὴν ἐγκάλα μ' Ὁφ. Ἐλα ἔς σὴν ἀγκάλα μ' Τραπ. Χαλδ. Πάντα ἀγκάλας θέλει (πάντοτε ἀγκάλας θέλει. Ἐπὶ μικροῦ παιδίου ἐπιζητοῦντος διαρκῶς τὴν μητρικὴν ἀγκάλην) Κερασ. || Φρ. Μὲ δέχτηκαν μ' ἀνοιχτὲς ἀγκάλες (μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως) πολλαχ. Ἀγκάλας θέλει (ἐπὶ τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἔλθῃ εἰς γάμον κοινωνίαν) Κερασ. || Παροιμ. Κάθουμαι ἔς σὴν ἀγκάλα σ' καὶ χτουπίζω τὰ γένῃ σ' (κάθηναι εἰς τὴν ἀγκάλην σου καὶ ἀποσπῶ τὰ γένεια σου. Ἐπὶ τοῦ ἀγνώμονος. Ἡ μεταφ. ἐκ τῆς συνηθείας μικροῦ παιδίου) Τραπ. Χαλδ. || Ἄσμ.

Ἐν εἶσαι σοὺ ποῦ μοῦ ἔμουν-νες τὸ ἔν εἶσαι σοὺ ποῦ λάλες, πῶς ἔν με βγάλ-λεις μὴν ὦραν ποῦ μέσ' ἔς τὲς δκνὸ σου ἔγκάλες; Κύπρ. 2) Μέρος ὑπὲρ τοῦ ἀκρωτήριον, κόλπος, ὁρμίσκος Θήρ. Ἰμβρ. Ἰων. (Κρήν.) Κύθηρ. Μύκ. Σκόπ. Τήν. κ.ά.: Μὴ τ' φουρτούνα προυχτὲς ἔς αὐτήν τ'ν ἀγάλ' ἀπαγάσασμι Σκόπ. Ἰκεῖ δὲ κονδὰ εἶνι μὴ ἀγάλ', ἀπ' ἀπαγιάζ' ἀπ' τοῦ μαῖστρον αὐτόθ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ζάκ. Κρήτ. Κυκλ. Σύμ. Χίος κ.ά. 3) Τὸ ξύλινον περιζῶμα τοῦ μεγάλου κάδου τῆς οἰνοποιίας ἢ τοῦ κτηρίου τοῦ ἀνεμομύλου Θεσσ. (Ζαγορ.) 4) Ὅτι ἐφάπαξ δύναται νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ ἀγκάλῃ, ἢ ἀγκαλὶς Καππ. (Ἀραβάν. Φάρασ.) Κύπρ. Μακεδ. (Πάγγ.) Νάξ. Πόντ. (Κερασ. Κολων. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Ρόδ. Σίφν. Σύμ. κ.ά.: Μὴ ἀγάλη ξύλα-κλαδιά Σύμ. Μὴν ἀγάλη βέργες Ἐρμούπ. Πέδε χερόβολα κάνουνε μὴ ἀγάλη, τρεῖς ἀγάλες κάνουνε ἓνα δεμάτι (ἐπὶ τῶν ἀγκαλίδων τῶν σταχύων) Νάξ. Ἐθέρισε τρεῖς ἀγκάλες κλιθ-θάριν τὸ ἔκαμεν ἓναν δεμάτιν Κύπρ. Ἐκοπά σου

μὴν ἀγκάλην ξύλα γιὰ τὸ λαμπρὸν καὶ μὴν χόρτον γιὰ τὰ χτηνὰ (λαμπρὸν = πυρὰ) αὐτόθ. Δύο ἀγκάλας ξύλα-χορτάρῃ-στάδα κττ. (δύο ἀγκάλες ξύλα-χόρτα-στάχυες) Τραπ. Χαλδ. || Φρ. Ἐναν ἀγκάλαν κορίτζᾶ (μία ἀγκάλη κορίτσια, ἤτοι πολλὰ) Κερασ. Μὲ τ' ἓναν ἀγκάλαν γένᾶ! (μὲ μίαν ἀγκάλην γένεια! Σκωπτικῶς ἐπὶ γέροντος πωγωνοφόρου πρᾶττοντος ἀνάρμοστα ἑαυτῷ) Κερασ. Συνών. ἀγκαλίδα.

Πβ. ἀγκαλεξά, ἀγκάλα (I).

ἀγκάλια τά, (I) Κάλυμν. Κάρπ. Κύπρ. Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ.ά.) Πόντ. (Οἰν.) Ρόδ. κ.ά. ἀγάλια Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλη κατὰ μεταπλ. τοῦ πληθ.

1) Οἱ κεκαμμένοι βραχίονες, δι' ὧν περιβάλλομεν τι Κάλυμν. Κάρπ. Κύπρ. Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. κ.ά.) Πόντ. (Οἰν.) Ρόδ. Σύμ. κ.ά.: Ἐλ' ἂ σὲ πιάσω ἔς τ' ἀγάλια μου Σύμ. Θωρῶ τ' ἀγκάλια σ' ἀνοιχτὰ Κύπρ. || Ἄσμ.

Τὸ χέρι σου τ' ὀλόασπρο μὲ τὸ φαρδὸν μανίκι νὰν τό'χα γιὰ προσκέφαλο δὴ μέρους καὶ δὴ νύχτες, οἱ μέρους νὰ'σαν τοῦ Μαῖου κ' οἱ νύχτες τοῦ Γενάρι, νὰν τὸ χορτάσω φίλημα, νὰν τὸ χορτάσω ἀγκάλια Ἀρκαδ.

Ἐρὲς ὡς τὰ μεσάνυχτα ἔς τ' ἀγκάλια μὸκοιμάτουν, ἐσῆκωσά την γιὰ νὰ πᾶ'τὸ ἐλούθη τὸ κλαμάτον (ἐλούσθη ἀπὸ τὰ ἀφθονα δάκρυα) Κύπρ.

Σὲ βάλλω μέσ' ἔς τ' ἀγκάλια μου, ξεφουντωμένο ρόδο (πρὸς κόρην ἀγαπωμένην) Κάλυμν. β) Ἐπιρρηματ., ἐνηγκαλισμένως, ἀγκαλεσάσιν Κύπρ.: Φρ. Ἀγκάλι' ἀγκάλια κοιμοῦνται (ἐνηγκαλισμένοι) || Ἄσμ.

Ἀγκάλι' ἀγκάλια περπατῶ τῶν σὰν ἀναστεναίω, πῶς δὲν ραῖζουν τὰ βουνὰ μονάχος μου θαμ-μάζω Κύπρ. 2) Τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τῶν κεκαμμένων βραχιόνων περικλειόμενον, τὸ στῆθος Ρόδ.: Ἄσμ.

Σ τ' ἀγκάλια τὴν ἐβάρεσε, βαρεῖα πληγὴ τῆς δίνει 3) Τὰ ἐν τῇ ἀγκάλῃ περιλαμβανόμενα, αἱ ἀγκαλίδες σταχύων, φρυγάνων, χόρτων κττ. Κύπρ. κ.ά.: Ἀφῆσ' τ' ἀγκάλια νὰ βράσουν λ-λίον ποῦ τὸν ἤλιον τὸ ὕστερα νὰ ζέξης ν' ἄλωνέψης (βράσουν = ξηρανθοῦν) Κύπρ. || Φρ. Ἐν ἐπῆρεν ὁ ἄνεμος τ' ἀγκάλια! (δὲν διεσκόρπισεν ὁ ἄνεμος τὰς ἀγκαλίδας τῶν σταχύων, ὥστε νὰ σπεύσῃς εἰς περισυλλογὴν αὐτῶν! Πρὸς τὸν ἄνευ λόγου ἐπειγόμενον) αὐτόθ. Συνών. ἀγκαλίδα.

Πβ. ἀγκαλεξά, ἀγκάλη.

ἀγκάλια τά, (II) Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγαλῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ ὅμοια ἀνελάλω-ἀνελάλι, παρακαλῶ-παρακάλι κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,65 κέξ.

Καταγγελία δικαστική: Τόσα ἀγκάλια ποῦ τὸν ἐκάμασιν τῶν νοῦν δὲν ἔβαλεν. Συνών. ἀγκάλεμα, ἀγκαλετός.

ἀγκαλιάρις ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. ἀγκαλιαρὰ Κύπρ. Οὐδ. ἀγκαλᾶριν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀγκάλη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

1) Οὐδ. τὸ δυνάμενον νὰ κρατῆται ἐν τῇ ἀγκάλῃ οὐχὶ κατακείμενον, ἀλλ' ὄρθιον καθήμενον ἐπὶ τοῦ βραχίονος, ἐπὶ νηπίου προηγμένου τὴν ἡλικίαν Πόντ. (Κερασ.): Ἀκόμαν τὸ μωρὸν ἀγκαλᾶριν κ' ἐγέντον (ἀκόμη τὸ μωρὸν δὲν ἔγινε ἀγκαλιάριον). 2) Θηλ. οὐς., γυνὴ περισυνά-

